

Ministeren

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Udvalget for Landdistrikter og Øer
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

6.oktober 2015

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra det åbne samråd i Udvalget for Landdistrikter og Øer mandag den 5. oktober 2015 om konsekvenser for yderområder af besparelser på professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Slotsholmsgade 10
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

Med venlig hilsen

CVR-nr. 1680 5408

Esben Lunde Larsen

Ref.-nr. 15/024524-06

Det talte ord gælder

Efter ønske fra Magnus Heunicke (S) og Kaare Dybvad (S) har udvalget stillet følgende spørgsmål:

Samrådsspørgsmål F

Hvilken holdning har ministeren til, at en række uddannelsessteder uden for de store byer og i yderområder kan blive nødt til at lukke som følge af de besparelser, som regeringen har varslet på 2 procent om året de næste 4 år for bl.a. uddannelsesinstitutionerne, herunder professionshøjskolerne og erhvervsakademier?

Der henvises til artikel i Berlingske Tidende 10/9-15: ”Massedød truer uddannelser i provinsen”.

Svar spørgsmål F

Jeg vil gerne takke for muligheden for også at komme her i Udvalget for Landdistrikter og Øer og redegøre for min og regeringens holdning til spørgsmålet. Regionalisering ligger mig meget på sinde, og det er en fornøjelse at være her i udvalget for første gang.

Jeg har fået en del spørgsmål til regeringens beslutning om at lade det generelle omprioriteringsbidrag gælde for alle områder i staten.

Jeg har allerede drøftet spørgsmålet med Uddannelses- og Forskningsudvalget både i skriftlige spørgsmål, og i morgen er jeg kaldt i samråd sammen med ministeren for børn, undervisning og ligestilling.

Regeringen har besluttet, at omprioriteringsbidraget skal gælde alle områder i staten, så alle områder bidrager til at frigøre ressourcer til den tværgående politiske prioritering af statens budget. Det indebærer, at også uddannelsesområdet – der i en årrække har haft en særlig status på dette punkt – nu har samme vilkår som øvrige områder i staten.

Det er regeringens opfattelse, at uddannelsesområdet på samme måde som andre statslige områder, kommuner og regioner kan realisere effektiviseringsgevinster som følge af smartere indkøb, digitalisering samt bedre organisering af arbejdet.

I den artikel, som spørgerne henviser til, udtaler tre professionshøjskolerektorer sig om konsekvenserne for nogle af udbudsstederne på deres institutioner.

Jeg skal være den første til at medgive ledelserne på uddannelsesinstitutionerne, at de har fået en stor opgave.

Men jeg tror også, at rektorerne godt er klar over, at nedlæggelse af regionale udbud ikke er den vej, regeringen ønsker at gå, og at effektiviseringerne skal ske ved, at de kigger grundigt på deres almindelige drift – administration, arbejdstilrettelæggelse, lokaleudnyttelse mv. – i stedet for at lukke udbud.

Jeg er sikker på, at de enkelte rektorer og alle de dygtige medarbejdere på vores uddannelsesinstitutioner, vil gøre alt hvad de kan for at sikre så effektiv en drift som muligt.

I forhold til de konkrete udtalelser i artiklen, vil jeg stiltørdigt bemærke, at det særlige tilskud til professionshøjskolen UCC – ud over det almindelige taxameter-tilskud – til uddannelse på Bornholm fra 2016 er forhøjet til 4,2 mio. kr. årligt og således ikke kun udgør ”et par millioner”, som det angives i artiklen. Herudover ydes også andre særlige tilskud til aktiviteterne på Bornholm.

Jeg er enig med rektor for UCC i, at der kan være særlige udgifter forbundet med udbud på Bornholm, men jeg mener også, at dette forhold er adresseret med de omlagte tilskud.

Tilsvarende har regeringen på finanslovsforslaget for 2016 afsat en særskilt bevil-ling for at sikre et fremtidigt og fortsat regionalt forankret udbud af Kunsthånd-værk - Glas og Keramik på Bornholm. Fuldt indfaset andrager bevillingen 6,2 milli-oner kroner årligt.

Samrådsspørgsmål G

Hvordan vil ministeren sikre, at professionshøj-skoler og erhvervsakademier i im-plementeringen af de besparelser, som regeringen har varslet på 2 procent om året de næste 4 år, overholder kravene om at sikre en regional dækning af uddannelser og bidrage til den regionale vækst og udvikling af erhverv og professioner, herunder i udkantsområder?

Svar spørgsmål G

Det er uddannelsesinstitutionernes ledelser, der kender de lokale udfordringer og muligheder. Det er således uddannelsesinstitutionerne, der vurderer, hvorledes effektiviseringerne mest hensigtsmæssigt opnås på den enkelte institution.

Det er ledelser og medarbejdere på institutionerne, der er eksperterne, og det er dem der skal løfte denne store og vigtige opgave.

Opgaven skal naturligvis løftes inden for de gældende regler og målsætninger, hvor institutionernes pligt til at sikre regional uddannelses-dækning spiller en vigtig rolle. Det vil indgå i ministeriets tilsyn med institutionerne.

Og det vil også være et vigtigt og centralt element i min dialog med uddannelsesin-stitutionerne.

Jeg har stor tillid til, at uddannelsesinstitutionerne vil fastholde det gode arbejde de allerede gør ude i de forskellige egne af landet – uanset at vi samtidig pålægger dem at sikre så effektiv en institutionsdrift som muligt.

Samrådsspørgsmål H

Hvordan harmonerer de besparelser, som regeringen har varslet på 2 procent om året de næste 4 år, og som bl.a. rammer uddannelsesinstitutioner og -steder (bl.a. professionshøjskoler og erhvervsakademier) uden for de store byer og i yderområder, med regeringsgrundlaget, hvorefter regeringen vil udarbejde en samlet strategi for udviklingen uden for de største byer og i landdistrikter – en strategi som skal understøtte både bosætning og erhvervsudvikling?

Svar spørgsmål H

Som der henvises til i spørgsmålet er regeringen ganske rigtigt på vej med et udspil, som skal styrke både bosætning og erhvervsudviklingen i landdistrikterne og uden for de største danske byer.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Regeringen har et særligt fokus på at styrke regional vækst gennem en stærk regional uddannelsesdækning: Dels skal vi sikre, at vi ikke efterlader en større gruppe af unge mennesker som "ufaglærte" studenter, fordi de ikke ønsker at rejse langt, og der ingen tilbud om videreuddannelse er i området.

Dels skal vi sikre, at der er veluddannet arbejdskraft, som matcher arbejdsmarkedets behov regionalt og lokalt.

For at sikre regional uddannelsesdækning skal noget løftes centralt, men institutionerne skal også selv på banen. F.eks. kan erhvervsakademierne gøre meget for at sikre, at der er relevante og attraktive uddannelsesudbud der, hvor virksomhederne efterspørger uddannet arbejdskraft. Det kan eksempelvis ske ved at tilrettelægge og gennemføre uddannelserne i et tættere samarbejde med de lokale virksomheder.

Noget af det jeg har haft fokus på, er de såkaldte "Pop-up" uddannelser, hvor særligt efterspurgte uddannelsesudbud etableres midlertidigt. Et eksempel, hvor det kunne være relevant, er Femern Bælt-forbindelsen.

En af mine første gerninger som minister var da også at godkende 15 nye udbud af akademiuddannelser fordelt i hele Danmark. F.eks. i Nykøbing Falster, Hadsten, Slagelse og Herning. De udbud venter jeg mig meget af.

Jeg ser ikke nødvendigvis nogen modsætning mellem det at stille krav om effektive statslige institutioner og et ønske om at sikre en regional uddannelsesdækning og udvikling af samfundet også uden for de større byer.

Når det er sagt, så har jeg noteret, at den tidligere regerings dimensionering havde regional slagside. 6 ud af 10 af de godt 700 studiepladser, der blev dimensioneret på erhvervsakademiuddannelserne var uden for København. Og tilsvarende var tilfældet for næsten 9 ud af 10 af de dimensionerede studiepladser på professionshøjskolerne.

Derfor vil regionalisering også være et aspekt vi skal undersøge nærmere i det kommende arbejde med et nyt tilskudssystem. Som jeg bekendtgjorde i fredags vil det have fokus på at understøtte kvalitet, relevans og uddannelse i hele landet.

Samrådsspørgsmål I

Hvor mange statslige arbejdspladser uden for hovedstadsområdet forventer ministeren vil forsvinde inden for ministerens sagsområde, som følge af de besparelser, som regeringen har varslet på 2 procent om året de næste 4 år? Hvad er ministerens holdning til dette, og hvordan indgår denne udvikling i den strategi, som regeringen vil fremlægge inden Folketingets åbning om placering af flere statslige arbejdspladser uden for hovedstadsområdet?

Svar spørgsmål I

Jeg har ikke på forhånd nogen forventninger om, at det vil være lettere at opnå effektiviseringer ved uddannelsesudbud i landdistrikterne eller ved udbud i de større byer.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Men jeg glæder mig over udflytningen af statslige arbejdspladser, som regeringen præsenterede torsdag.

Jeg har til gengæld en forventning om, at uddannelsesinstitutionernes ledelser og undervisere kan løse opgaven, samtidig med at vi fastholder uddannelser af høj kvalitet, der forsyner arbejdsmarkedet med kvalificeret arbejdskraft.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at formålet med uddannelsesudbud i landdistrikterne – og for den sags skyld i de større byer – efter min opfattelse ikke først og fremmest handler om antallet af statslige arbejdspladser.

Vi udbyder ikke uddannelse for at beskæftige personalet.

Vi udbyder uddannelse for at give de unge mennesker en mulighed for at tilegne sig viden og kompetencer og efterfølgende bidrage til samfundets udvikling og produktion og opnå en fornuftig indkomst.

Denne mulighed skal findes både i og uden for de store byer. Og det er jeg overbevist om også vil være muligt i fremtiden – også når uddannelsesinstitutionerne bliver mere effektive.